

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Prooemium

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

N I C O L A I L A N C I C I I

E S O C I E T A T E I E S V O P V S C V L V M S P I R I T V A L E T E R T I V M D E Q V A T V O R F.

Seu de quatuor Viis perueniendi ad perfectionem & sanctitatem vitæ.

I N D E X C A P I T V M

H V I V S O P V S C V L I.

- D**E primo F. hoc est, de fugiendis iis rebus qua displicent Deo. CAP. I.
De modis fugiendi peccata displicentia Deo. CAP. II.
De secundo F. hoc est, de faciendis bene rebus qua placent Deo. CAP. III.
De circumstantiis, seu modis, bene faciendi ea qua placent Deo. CAP. IV.
De tertio F. hoc est de ferendis equo animo iis rebus, qua displicent amori proprio. CAP. V.
De incitamentis 19. ad ferenda equo animo ea, qua displicent amori proprio. CAP. VI.
Soluntur dubitationes circa tolerationem aduersitatum. CAP. VII.
De quarto F. hoc est, ut feramur semper ad perfectiora. CAP. VIII.
Quibus in rebus situs sit ascensus perpetuus ad perfectiora. CAP. IX.
Qua nos excitare possunt, ut semper feramur ad perfectiora. CAP. X.

Index rerum præcipuarum huius Opusculi ac reliquorum positus est ordine in fine totius operis.

P R O O E M I V M.

Volent Perfectionis studiosi à suis querere in Spiritu Magistris, quibus insistendo viis, possint perfectionem spiritualis vitæ attingere, vel se ad felicem ac bonam mortem disponere: aut ad præcipua festa ritè celebranda, vel ad renouationem Votorum ac spiritus, cum fructu; nec non ad bene sumendum SS. Eucharistiam præparare. Ad hæc omnia, & his similia, meo iudicio, valdè profutura existimo, & tanquam sufficientissima ex parte nostrâ, media proponere soleo quatuor F. hoc est, quatuor Monita ab F. memoriæ causa incipientia.

Primum est. Fugere omnia qua displicent Deo.
Secundum. Facere bene omnia qua placent Deo.
Tertium. Ferre equo animo omnia qua displicent amori proprio.

Quartum. Ferri semper ad perfectiora. Quæ quidem more medicorum appellari possunt tanquam remedia seu pharmaca Catholica, vel, ut appellantur à Rhetoribus, præcepta vniuersalia, vel Perpetualia.

Ad quæ quatuor F. seu Monita, possunt applicari illa S. Bernardi verba: *Quicquid agendum sit, (hoc est F. secundum) quicquid declinandum, (F. primum) quicquid tolerandum, (F. tertium) quicquid oprandum, (F. quartum) Tu es Domine spes mea.*

Quintil.
l. 2. cap. 13.

Ser. 9. in
Psal. 90.

Coll. 10.
cap. 8.

Benè ait Abbas Germanus in Collatione Abbatis Isaac apud Cassianum; Cuiuslibet artis seu disciplina perfectionem debere incipere à quibusdam mollibus rudimentis, & facilioribus primis, ac tenerimis iudiciis imbutis, ut quodam rationabili lacte nutrita paulatim succrescat, atque ita ab imis ad summa sensim gradatimq; conscendat, quibus cum fuerit plura principia, & quodammodo ianuas arrepta profectio ingressa, ad penetrabiliora quoque perfectionis excelsa fastigia consequenter & absque labore perueniat. Nam quemadmodum pronunciare puerorum quispiam simplices poterit copulas syllabarum, nisi prius elementorum characteres diligenter agnouerit? vel quomodo legendi peritiā consequetur, qui breues & angustas descriptiones nominum, necdum est idoneus coniungere, quā autem ratione is qui peritiā Grammatica disciplina minus instructus est, vel rhetoricam facundiam, vel philosophicam scientiam consequetur? Quapropter huic quoque sublimissima disciplina, per quam instrumur Deo iugiter adherere, quaedam sunt institutionis fundamenta, quibus primū fortissimè collocatis, post hæc superposita extollantur perfectionis excelsa fastigia.

Hæc elementa Alphabeti Spiritualis, & fundamenta perfectionis, Sanctorum iudicio, sunt fugæ omnium quæ displicent Deo. Quia ut benè ait S. Basilius, *Principium profectus est digressus à malo.* Hoc malum fugere docet primum F.

CAPVT PRIMVM.

De primo F.

Primum F. significat fugienda esse illa omnia quæ displicent Deo. Ea verò sunt Triplicia:

1. *Primo* & principaliter, sunt quævis peccata, quæ quia intrinsicè mala sunt, positivè displicent Deo, ideoq; & in hac vitâ & in alterâ puniuntur à Deo.
Porro notandum est 1. ex doctrinâ Philosophorum Moralium, Rerum circa mores fugiendarum tres esse species, *Vitium, incontinentiam, & feritatem seu immanitatem.* Ita docuit Aristoteles. Similia verba habentur apud Theagum Pythagoræum, à quo ea accepisse Aristotelem existimat Patricius tr. 2. discessit. Peripat. c. 7. in fine.
2. *Vitium*, est habitus ad operationem malam inclinans lege naturæ, vel diuinâ, vel humanâ vitiant, & rectæ rationi contrariam. Et, ut est ab incontinentiâ & immanitate diuersum, significat simplex vitium, sine passionum commotione, à solâ voluntate pendens, & ut dicunt Itali, sanguine frigido committi solitum; à sanguine fredo.
3. *Incontinentia*, est flagitium ex vehementi commotione passionum admissum, ideoq; ait Aristoteles incontinentem minus peccare,

1.7. Ethic.
in c. 1.
1. de virt.1.7. eth.
sæpe.

& maiore venià esse dignum, quàm simplici vitio laborantem, qui sine commotione passionum vitrò & ex malitiâ peccat, turpe aliquid faciendo, ut si non iratus, quàm iratus, iniuste aliquem verberaret.

Immanitas seu feritas, est quædam enormitas vitij, ferinum quiddam & bestiale præferens, & ordinarios prauitatis limites enormiter transiliens: & opponitur, ut ait Aristot. 1.7. eth. teles, *virtuti heroica* quæ est, excellentissima quædam virtutis perfectio, constituens hominem quodammodo diuinum. Talem feritatem ait cap. 5. fuisse illius mulieris, cui volupe erat alio gaularum rescissâ, extractum inde fetum comedere, & eorum qui turpi cum masculis consuetudine se fædant.

Itaque hæc sunt quæ maximè displicent Deo, & fugienda sunt omnino iis, qui volunt placere Deo, & proficere in virtutibus, & ad vitæ sanctæ perfectionem peruenire.

Sed hic obiter secundò notandum est, perperam Stoicos teste Plutarcho sensisse; Virtutem nemini communicari, nisi omni profus vitio careat: id enim falsum esse, & Sacræ litteræ, & Sancti Patres, & experientia demonstrant. Tantum ergo laborandum est, ut quantum fieri potest in hac nostræ naturæ fragilitate, à vitiis abstinemus, ea extirpemus, fugiamus cum Diuinæ gratiæ auxilio, & sensim nos ab iis liberemus, tanquam ab iis quæ displicent Deo.

Secundò, displicent Deo, violationes Regularum Religiosarum (& similium legū, in aliquibus piis Congregationibus præscriptarum) etiam illarum, quæ ex se non obligant ad peccatum: tum quia displicent & vitæ sunt à Vicariis Dei, Superioribus nostris, Diuinæ apud nos voluntatis interpretibus, quos *audiendo vel spernendo*, Dei iudicio, tum quia vix aliquando violantur Regularum Religiosarum sine aliquo peccato, ob causas quas adfert S. Thom. & ibidem explicat Caiet. ac noster P. Thom. Sanc. & ob plures alias, quas numero in Opusc. de Obseruatione Regularum.

Tertiò, displicent Deo, seu potius, non placet quædam imperfectiones operum, quæ, etsi propriè loquendo peccata non sunt, animam culpâ Decal. aliquâ maculantia, sunt tamen iudicio Dei vel Sanctorum reprehensione digna, & ut paulò post videbimus, reprehensa & improbata à Sanctis. Talis imperfectio fuit in Petro Apostolo, dum auditâ Christi morte Hierosolymis perficiendâ, dixit ei: *Absti à te, Domine, nō erit tibi hoc.* Quæ verba displicuisse Christo manifestum est, quia statim dixit Petro: *Vade post me Satana, scandalum es mihi: quia non sapias ea quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum.* Quæ tamen in re Petrus non peccasse, docet S. Thomas: quia, inquit, *volebat Christi passionem impedire, quodam pietatis affectu in Christum.* Et ita S. Chrysostomus, & S. Hieronymus idem, *ex magno Petri erga Christum affectu*, & B. Laurentii.

4.

1.7. eth. cap. 1.

5. de cogn. profect. in virt.

6.

Luc. 10. 16.

Tho. 2. 2. q. 186. a. 9. ad 1.

7. Caiet. ib. San. 10. 1.

1. 6. c. 4. 14. 15.

Matt. 16. 22. 23.

1. 2. q. 45. a. 2. ad 1.

in Com- mentar. ren-